

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven. Omreklame, godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale internasjonale avtaler og kollektiv ulykkesforsikring

Lovregulering av reklame i skolen

Utdanningsforbundet er glad for at regjeringa vil lovregulere reklame i skolen. Vi er enig i målet om å motarbeide kommersialisering av undervisningssektoren. Lovregulering av reklame i skolen vil være et egnet virkemiddel. Samtidig må opplæringa kunne ta i bruk hjelpemidler som inneholder reklame. Det dreier seg blant annet om aviser, magasiner, tidsskrifter og internett. Skolen må ta i bruk denne type medier viss en skal lykkes med sitt holdningskapende arbeid i forhold til kommersielt press, og gi elevene kompetanse i kritisk vurdering av media. Bestemmelsene kan heller ikke gjøre samarbeid med lokalt arbeids- og næringsliv unødig vanskelig. Et reint forbud mot reklame i skolen vil derfor være uegnet.

Utdanningsforbundet støtter forslaget om en lovbestemmelse som gir skolen plikt til å sørge for at elevene ikke utsettes for reklame som er egnet til å skape kommersielt press eller i stor grad kan påvirke holdninger, atferd og verdier. Det er bra at bestemmelsen konkret nevner skolens område, lærebøker og andre læremidler, men at dette ikke skal være en uttømmende opplisting. Vi er innforstått med at det betyr at skolen må utøve skjønn i det konkrete tilfellet. Det er viktig at det foreslås en merknad om at bestemmelsen i praksis skal bety at det ikke vil være tillatt med noen form for reklame som skolen mener vil kunne ha en uheldig påvirkning på elevene. Utdanningsforbundet forutsetter at denne merknaden kommer med i forarbeidene til lovendringene. Det må også bli klargjort at det fortsatt må være mulig med reklameplakater fra lokalt kulturliv om konserter, utstillinger og andre kulturelle opplevelser.

Departementet forslår at den skjønnsmessige lovbestemmelsen kombineres med en veileder som gir sentrale retningslinjer for praktiseringen av bestemmelsen. Utdanningsforbundet mener at det må gis en forskriftshjemmel i lova slik departementet foreslår. Det er imidlertid ikke tilstrekkelig at det utarbeides en "veileder" slik det legges opp til i høringsdokumentet. De sentrale retningslinjene for praktisering av bestemmelsen må ha forskriftsstatus. Forskriftene må utformes så tydelige at de blir retningsgivende for det skjønnnet som skal utøves, og sikrer en mest mulig ensartet praksis.

Lovregulering av reklame i skolen må gjelde alle skoler med offentlig godkjenning, både grunnskoler og videregående skoler. Vi støtter derfor forslaget om at reglene skal gjelde private grunnskoler godkjent etter opplæringslova § 2-12. Tilsvarende lovregulering foreslås også tatt inn i privatskolelova (tidligere friskolelova). Utdanningsforbundet er enig i forslaget, men vi kan ikke se at skoler som drives i henhold til kap. 6A i lova skal være unntatt.

Innføring av en bestemmelse i opplæringsloven om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler

Departementet forslår at det skal åpnes for etablering av et begrenset antall tverrkulturelle tilbud om videregående opplæring som står åpne både for utenlandske og norske barn og ungdommer. Det kan være del av et viktig internasjonalt samarbeid innenfor kultur, språk, utdanning og næringsliv. Med et tverrkulturelt tilbud menes skoler som tilbyr opplæring basert på en kombinasjon av to nasjonale læreplaner. Tilbudet kan gi elevene både norsk vitnemål og vitnemål fra vedkommende land

Vi viser til vår høringsuttalelse om forslag til endringer i friskolelova. Utdanningsforbundet har i denne høringa gitt støtte til at privatskolelova kan åpne for internasjonale grunn- og videregående skoler i Norge. Med en slik åpning i privatskolelova, kan det stilles spørsmål ved behovet for en hjemmel i opplæringslova for å godkjenne et begrenset antall videregående skoler med internasjonalt grunnlag etter opplæringslova. På den annen side er tverrkulturelle tilbud basert på bilaterale avtaler noe annet enn skoler som skal drive etter internasjonale læreplaner der undervisningsspråket ikke er norsk eller samisk. Utdanningsforbundet vil derfor støtte at det åpnes for et begrenset antall tverrkulturelle tilbud som er åpne for både utenlandsk og norsk ungdom. Det må være en klar forutsetning for slik godkjenning at det er inngått en bilateral mellomstatlig avtale om skoleopprettelsen og skoledriften.

Innføring av en bestemmelse i opplæringsloven om kollektiv ulykkesforsikring

Utdanningsforbundet mener det er på tide at det innføres en plikt for kommuner og fylkeskommuner til å tegne kollektiv ulykkesforsikring for elever. Vi mener at denneplikten også bør omfatte barn i skolefritidsordninga (SFO).

Det er viktig at ordningene blir mest mulig like for alle elever, og atplikten til å tegne kollektiv ulykkesforsikring også skal gjelde for skoler godkjent etter friskolelova/privatskolelova. Forsikringen må – i tillegg til ulykker på skolen og skolens område - også omfatte ulykker som skjer på skoleveien og ulykker på ekskursjoner, turer o.l. i skolens regi.

Vi slutter oss til departementets forslag til lovbestemmelse, og mener det må gis en forskriftshjemmel slik at departementet kan fastsette nærmere regler. Det er viktig at det innføres en minstestandard med like forsikringssummer for samme type skade uavhengig av hvor eleven bor. Forsikringssummen må justeres i takt med folketrygdens grunnbeløp.

Vi kan ikke se at det bør være mulig for kommunene å velge om de vil være selvassurandør eller ha en forsikringsordning. Det vil være i strid med målsettingene om lik forsikringsmessig dekning for alle elever i grunnopplæringa, og føre til at noen elever fortsatt vil kunne få problemer med å få utbetalt samme dekning som omfattes av en lik kollektiv forsikringsordning.

Departementet har valgt å avgrense høringen fra spørsmålet om studenter ved høyskoler og universitet, voksne som får grunnopplæring og barnehavebarn skal omfattes av en kollektiv

forsikringsordning. Utdanningsforbundet mener at disse gruppene også har behov for å sikres mot ulykker gjennom en kollektiv forsikringsordning. Vi mener departementet bør prioritere å innføre plikt for barnehageeiere til å sørge for kollektiv ulykkesforsikring for barna.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Per Arne Sæther
seniorkonsulent